

E-MRS150 Terrorismeforebygging og Sikring

Kort sammendrag

Hovedmålet med kurset er å gjøre deg i stand til å forstå risiko og sikkerhet i forhold til terrorisme og andre tilsiktede uønskede handlinger. Undervisningen legger vekt på å gi studentene en forståelse av terrorisme og kriminelle angrep som fenomen, herunder årsaker, former og sikringstiltak. Du vil bli kjent med ulike strategier for forebygging og bekjempelse av tilsiktede uønskede handlinger, som for eksempel ulike risikostyringsverktøy og regelverk. Kurset gir også innsikt i forhold som påvirker opplevelse av risiko og behovet for beskyttelse.

Innhold

Følgende tema vil bli belyst i kurset:

- begrepene risiko og risikostyring i forhold til terrorisme og andre tilsiktede uønskede handlinger
- terrorisme og kriminelle angrep som fenomen, herunder årsaker, former og sikringstiltak
- grunnleggende kjennetegn ved tilsiktede uønskede angrep
- trender i terrorisme, kriminalitet og andre tilsiktede uønskede angrep
- ulike strategier for forebygging og bekjempelse av tilsiktede uønskede handlinger, herunder ulike risikostyringsverktøy og regelverk
- fordeler og ulemper ved ulike typer reguleringsregimer, risikostyringsvirkemidler og sikkerhetstiltak
- innføring i temaene sikringskultur, sikringsrisikostyring og informasjonssikkerhet
- forhold som påvirker opplevelse av risiko og behov for beskyttelse
- dilemmaer i forhold til sikringstiltak
- trusselbildet som påvirker arbeidet med sikring
- organisering og ansvar i det norske samfunnet i forhold til tilsiktede uønskede handlinger og betydningen av samordning

Læringsutbytte

Etter at studentene har fullført emnet, forventes det at de skal ha tilegnet seg følgende kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

- Ha kunnskap om status for sikring/security som akademisk og praktisk fagområde

- Kjenne til dagens trusselbilde i forhold til ulike typer tilsiktede uønskede handlinger, og være i stand til å skaffe denne typen informasjon som skal ligge til grunn for sikkerhetsarbeidet.
- Ha kunnskap om ulike strategier for forebyggelse av terrorisme og annen kriminalitet.
- Kunne gjøre rede for kjennetegn ved tilsiktede uønskede angrep og hva som skiller denne typen trusler i fra ordinære kriser og ulykker.
- Kunne forstå grunnleggende forskjeller ved ulike typer reguleringsregimer innen sikringsfagfeltet, og hva disse ulike tilnærmingene til risikostyring betyr for det praktiske sikringsarbeidet.
- Ha innsyn i den risikoanalysemetodikk som er anbefalt av norske myndigheter i forhold til sikring og evne å se fordeler og ulemper ved bruk av denne metodikken.

Ferdigheter:

- Være i stand til kritisk drøfte ulike former for forebyggingsstrategier.
- Være i stand til å drøfte hvordan bedrifter kan utvikle en sikringskultur og et sikringsrisikostyringssystem.
- Være i stand til å drøfte og begrunne sitt valg av sikringsrisikoanalysemetodikk.
- Være i stand til å drøfte problemområder i forhold til sikkerhetstiltak slik som økonomi og innskrenkning av demokratiske friheter, og utfordringer ved å identifisere den risikoreduserende virkingen av slike tiltak.

Generell kompetanse:

- kan begrunne og kjenne til fordeler og ulemper ved ulike former for sikringstiltak, og kjenner til etiske og faglige utfordringer relatert til dette.
- kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter på i sikringsarbeid på ulike nivåer i samfunnet.
- kan formidle, diskutere og kjenne til sentrale begrep i fagområdet.
- kan kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner innenfor fagområdet, både med spesialister og til allmennheten

Absolutte forkunnskaper fritekst

Kurset er på masternivå og krever en bachelor for å oppnå studiepoeng (180 stp) eller tilsvarende.

Det er også mulig å søke på bakgrunn av realkompetanse. Minstekravet da er 60 stp. Utenlandske søkere må dokumentere norskkunnskaper i henhold til NOKUT sitt regelverk. Dersom man ikke oppfyller opptakskravene er det mulig å ta kurset og avlegge eksamen, men man vil da ikke oppnå studiepoeng.

STUDENTEV - Emneevaluering - Studentsider

Emnet vil følge studentevalueringprosedyrer fastlagt av UiS EVU.

Arbeidsformer

Samlingene består av forelesinger, gruppearbeid og diskusjoner. Det vil bli både individuelt arbeid og arbeid i grupper hvor studentene kan lære av hverandres erfaringer og tilegnet fagstoff. Det vil bli lagt vekt på å bruke case som er relevante for studentenes arbeidssituasjon og utfordringer. I forbindelse med case-arbeid og gruppediskusjoner vil studentene få trening i muntlig formidling.

Litteratur

Mandatory reading

1. Albrechtsen E, Almklov PG, Antonsen S, mfl. *Har samfunnssikkerheten blitt bedre etter 22.juli 2011? Populærvitenskapelig rapport fra forskningsprosjektet The next disaster (NEXUS)*. NTNU; 2017.

<https://www.sintef.no/globalassets/sintef-teknologi-og-samfunn/rapporter-sintef-ts/nexus-sluttrapport.pdf>

2. Amundrud Ø. How the definition of security risk can be made compatible with safety definitions. *Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers Part O, Journal of risk and reliability*. 2017;231(3):pp. 286–294.

doi:10.1177/1748006X17699145

3. Busmundrud O. *Tilnærminger til risikovurderinger for tilsiktede uønskede handlinger [elektronisk ressurs]*. (Endregard M, Kiran JH, Maal M, red.). Forsvarets forskningsinstitutt - FFI; 2015.

<https://publications.ffi.no/nb/item/asset/dspace:2503/15-00923.pdf>

4. Crelinsten R. Perspectives on counterterrorism: From stovepipes to a comprehensive approach. Terrorism Research Initiative., red. *Perspectives on terrorism*. 2014;8(1):pp. 2–15.

5. Dalgaard-Nielsen A. Patterns of disengagement from violent extremism: A stocktaking of current knowledge and implications for counterterrorism. I: Önnersfors A, Steiner K, red. *Expressions of Radicalization [electronic resource] : Global Politics, Processes and Practices*. 1st ed. 2018. Imprint Palgrave Macmillan; Springer International Publishing 2018:273–293.

6. Engene JO. Terrortallenes tvetydige tale. Winsnes AH, Worm-Müller JS, Gran G von der L, red. *Samtiden*. 2011;(4):volumes.
7. Hegghammer T. The Future of Jihadism in Europe: A Pessimistic View. Terrorism Research Initiative., red. *Perspectives on terrorism*. 2016;10(6):pp. 156–170.
8. Jore SH. Challengers of Building Societal Resilience through Organizational Security Risk Management. *Working on Safety, Portugal*. Published online 2015.
9. Jore SH. The Conceptual and Scientific Demarcation of Security in Contrast to Safety. *European journal for security research*. 2019;4(1):pp. 157–174.
10. Pettersen Gould K and B. Jore 2020 Security and safety culture Safety-Security: Synergies and Tensions - From Integrating Frameworks to Organizational Puzzles and Practices. doi:10.1007/978-3-030-47229-0_5
11. Jore SH. Ontological and epistemological challenges of measuring the effectiveness of urban counterterrorism measures. ASIS Foundation., red. *Security journal*. Published online 2019:pp. 1–16.
<https://link.springer.com/article/10.1057/s41284-019-00221-6>
12. Jore SH. *Vurdering av konsekvenser ved etablering av ytre perimeter rundt nytt regjeringskvartal*. Stavanger: Universitetet i Stavanger; 2020.
<https://uis.brage.unit.no/uis-xmlui/handle/11250/2653567>
13. Lindahl S. A CTS model of counterterrorism. *Critical Studies on Terrorism*. 2017;10(3):pp. 523–541. doi:10.1080/17539153.2017.1336289
14. Nacos BL. *Terrorism and counterterrorism*. 6th ed. Routledge; 2019.
15. *Terrorsikring. En veiledning i sikrings- og beredskapstiltak mot tilsiktede uønskede handlinger*. Nasjonal sikkerhetsmyndighet, Politidirektoratet og Politiets sikkerhetstjeneste; 2015.
https://www.nsm.stat.no/globalassets/dokumenter/veiledninger/veileder_terrorikring_2015_enkelts_final.pdf
16. Petersen KL, Tjalve VS. Intelligence expertise in the age of information sharing: public-private «collection» and its challenges to democratic control and

accountability. *Intelligence and National Security*. 2018;33(1):21–35.
doi:10.1080/02684527.2017.1316956

17. *Temarapport: Hvilken bakgrunn har personer som frekventerer ekstreme islamistiske miljøer i Norge før de blir radikalisert? Ekstern rapport*. Politiets sikkerhetstjeneste; 2016.
https://www.pst.no/globalassets/artikler/utgivelser/norsk_radikaliseringssprosjektets-rapport_ugradert.pdf

18. Schiefloe PM. *En modell for samfunnssikkerhet. 22.juli kommisjonenes bakgrunnsnotater.*; 2012.

19. Smith CL. *Security science : the theory and practice of security*. Butterworth-Heinemann; 2013.

20. Steen R. On the Application of the Safety-II Concept in a Security Context. *European Journal for Security Research*. 2019;4(2):pp. 175–200.
doi:10.1007/s41125-019-00041-0

null

Anbefalt pensum

21. Boin A. Preparing for critical infrastructure breakdowns: the limits of crisis management and the need for resilience. *Journal of contingencies and crisis management*. 2007;15(1):pp. 50–59.

22. Gjørsv AB et al. *NOU 2012:14. Rapport fra 22. juli-kommisjonen*. Departementenes servicesenter, Informasjonsforvaltning; 2012.
<https://www.regjeringen.no/contentassets/bb3dc76229c64735b4f6eb4dbfcdbfe8/no/pdfs/nou201220120014000dddpdfs.pdf>

23. Edited by Michael Beer and Enrico Zio. jore 2019The Multifaceted Aspect of Uncertaint. Published online 2019. doi:10.3850/978-981-11-2724-3

24. Petersen KL, Rønn KV. Introducing the special issue: bringing in the public. Intelligence on the frontier between state and civil society. *Intelligence and National Security: Bringing in the Public Intelligence on the Frontier Between State and Civil Society*. 2019;34(3):311–316. doi:10.1080/02684527.2019.1553365

25. Petersen KL. Three concepts of intelligence communication: awareness, advice or co-production? *Intelligence and National Security: Bringing in the Public Intelligence on the Frontier Between State and Civil Society*. 2019;34(3):317–328. doi:10.1080/02684527.2019.1553371
26. Maguire M. Policing by risks and targets: Some dimensions and implications of intelligence-led crime control. *Policing and Society*. 2000;9(4):315–336. doi:10.1080/10439463.2000.9964821
27. Lyon D. Surveillance as social sorting: Computer codes and mobile bodies. I: *Surveillance as Social Sorting: Privacy, Risk and Automated Discrimination*. Taylor and Francis; 2005:13–30.
28. den Boer M. Intelligence-led policing in Europe: lingering between idea and implementation. I: Reijn J van, Duyvesteyn I, Jong B de, red. *The future of intelligence : challenges in the 21st century* . Routledge; 2014:pp. 113–132.